

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

6 novembre 2023

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code judiciaire en vue de
renforcer le droit de la procédure disciplinaire
applicable au sein de l'ordre judiciaire**

Amendements

Voir:

Doc 55 **3634/ (2023/2024)**:
001: Proposition de loi de M. Geens.

**EN REMPLACEMENT DU DOCUMENT DISTRIBUÉ
PRÉCÉDEMMENT**

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

6 november 2023

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek
teneinde het tuchtprocesrecht van
de rechterlijke orde te versterken**

Amendementen

Zie:

Doc 55 **3634/ (2023/2024)**:
001: Wetsvoorstel van de heer Geens.

**TER VERVANGING VAN HET VROEGER RONDGEDEELDE
STUK**

10531

N° 1 de M. **Geens**

Art. 14

Dans l'article 259sexies/1 proposé, apporter les modifications suivantes:

1° dans le paragraphe 1er, entre les alinéas 4 et 5, insérer un alinéa rédigé comme suit:

“Les magistrats admis à la retraite au sens des alinéas précédents comprennent les magistrats qui à leur propre demande sont admis à la retraite avant l'âge légal et qui, en outre, ont été autorisés à porter le titre honorifique de leur fonction et qui n'ont pas renoncé à leur statut de magistrat.”;

2° dans le § 2, alinéa 1er, entre les mots “avec au moins dix ans dans la fonction” et le mot “, présentés”, insérer les mots “et âgé au moment de leur installation d'au moins 65 ans”;

3° supprimer le § 3, alinéa 1er.

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 3.

Nr. 1 van de heer **Geens**

Art. 14

In het voorgestelde artikel 259sexies/1 de volgende wijzigingen aanbrengen:

1° in paragraaf 1 tussen het vierde en het vijfde lid een lid invoegen, luidende:

“Met de op rust gestelde magistraten bedoeld in de vorige leden worden gelijkgesteld de magistraten die op eigen verzoek vóór de wettelijke leeftijd zijn toegelaten tot de inruststelling, die bovendien werden gemachtigd tot het voeren van de eretitel van hun ambt en geen afstand hebben gedaan van het statuut van magistraat.”;

2° in § 2, eerste lid, tussen de woorden “ten minste tien jaar dienst” en het woord “, voorgedragen”, de woorden “en die op het ogenblik van hun installatie ten minste 65 jaar oud zijn” invoegen;

3° § 3, eerste lid, weglaten.

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 3.

Koen Geens (cd&v)

N° 2 de M. **Geens**

Art. 15/1 (*nouveau*)

Insérer un article 15/1 rédigé comme suit:

“Art. 15/1. L’article 293 du même Code est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“En ce qui concerne les conseillers disciplinaires, l’incompatibilité prévue à l’alinéa 1er n’est pas applicable aux professions d’avocat et professeur.””

JUSTIFICATION

Voir la justification de l’amendement n° 3.

Nr. 2 van de heer **Geens**

Art. 15/1 (*nieuw*)

Een artikel 15/1 invoegen, luidende:

“Art. 15/1. Artikel 293 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Wat betreft de raadsheren in tuchtzaken is de in het eerste lid bedoelde onverenigbaarheid niet toepasselijk op de beroepen van advocaat en hoogleraar.””

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 3.

Koen Geens (cd&v)

N° 3 de M. Geens

Art. 26/1 (*nouveau*)**Insérer un article 26/1 rédigé comme suit:**

“Art. 26/1. Dans le même Code, il est inséré un article 383quater rédigé comme suit:

“Art. 383quater. Par dérogation à l’article 383, § 1er, les conseillers au tribunal disciplinaire et les conseillers disciplinaires cessent d’exercer leurs fonctions et sont admis à la retraite à la fin du mois au cours duquel ils ont atteint l’âge de 75 ans.”

JUSTIFICATION

Tout d’abord, il convient de confirmer que tous les magistrats mis à la retraite dans le sens de l’article 383, § 1er, du Code judiciaire entrent en compte pour être désigné en tant que conseiller au tribunal disciplinaire, donc non seulement les magistrats admis à la retraite qui ont atteint la limite d’âge (alinéa 1er), mais également les magistrats qui à leur propre demande sont admis à la retraite avant l’âge légal (alinéa 2); ces derniers bien entendu à condition de ne pas renoncer au statut de magistrat, celui-ci étant indispensable à l’exercice de fonctions judiciaires, ce qui en outre exige, conformément à l’article 383, § 1er, alinéa 2, qu’ils “ont été autorisés à porter le titre honorifique de leur fonction”. Cette dernière autorisation est accordée généralement par l’arrêté royal par lequel le magistrat en question est mis à la retraite, sur la base de l’article 7, alinéa 1er, de la loi générale du 21 juillet 1844 sur les pensions civiles et ecclésiastiques, qui stipule: “Tout magistrat, fonctionnaire ou agent qui aura bien mérité dans l’exercice de ses fonctions, pourra, à sa retraite, être autorisé par le gouvernement à conserver le titre honorifique de son emploi.”

Par la suite, lors de la rédaction de la proposition il est perdu de vue qu’il n’est pas nécessaire de prévoir une durée de mandat pour les conseillers disciplinaires, puisqu’ils sont des juges au sens de l’article 152 de la Constitution et qu’ils sont donc nommés à vie, ce qui met d’ailleurs l’accent sur leur indépendance. Par conséquent, il faut ajouter une réglementation pour leur mise à la retraite (art. 383 Ger. W.). Il convient d’assimiler le moment de cette retraite à la fin du mandat des conseillers au tribunal disciplinaire, qui, selon la proposition,

Nr. 3 van de heer Geens

Art. 26/1 (*nieuw*)**Een artikel 26/1 invoegen, luidende:**

“Art. 26/1. In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 383quater ingevoegd, luidende:

“Art. 383quater. In afwijking van artikel 383, § 1, houden de raadsheren in de tuchtrechtbank en de raadsheren in tuchtzaken op hun ambt uit te oefenen en worden ze in rust gesteld op het einde van de maand in de loop waarvan zij de leeftijd van 75 jaar bereiken.”

VERANTWOORDING

In de eerste plaats moet worden bevestigd dat voor aanwijzing tot raadsheer in de tuchtrechtbank alle in artikel 383, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde in rust gestelde magistraten in aanmerking komen, dus niet enkel magistraten die wegens het bereiken van de leeftijdsgrens in rust worden gesteld (eerste lid), maar ook magistraten die op eigen verzoek vóór de wettelijke leeftijd worden toegelaten tot de inruststelling (tweede lid); die laatsten uiteraard op voorwaarde dat zij geen afstand doen van het statuut van magistraat, want dat statuut is onontbeerlijk voor de uitoefening van de rechterlijke functie, waartoe overeenkomstig artikel 383, § 1, tweede lid, nog is vereist dat zij zijn “gemachtigd tot het voeren van de eretitel van hun ambt”. Dat laatste gebeurt doorgaans bij het koninklijk besluit waarbij de betrokken magistraat in ruste wordt gesteld, op grond van artikel 7, eerste lid, van de algemene wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen (Nederlandse tekst vastgesteld bij de wet van 11 april 2005), dat bepaalt: “Een magistraat, ambtenaar of personeelslid, die zich bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt bij de uitoefening van zijn ambt, kan bij inruststelling door de regering worden gemachtigd om de titel van zijn ambt eershelve te voeren”.

Vervolgens is bij de opstelling van het voorstel uit het oog verloren dat voor de raadsheren in tuchtzaken niet voorzien hoeft te worden in een benoemingstermijn, aangezien zij rechter zijn in de zin van artikel 152 van de Grondwet en dus benoemd worden voor het leven, wat overigens hun onafhankelijkheid benadrukt. Als gevolg daarvan moet een regeling worden toegevoegd voor hun inruststelling (art. 383 Ger. W.). Het is raadzaam die gelijk te stellen met het einde van de ambtsuitoefening van de raadsheren in de tuchtrechtbank,

sont désignés jusqu'à l'âge de 75 ans, et d'intégrer simultanément les deux dispositions dans un nouvel article du premier chapitre ("De la mise à la retraite") du titre IV ("De la mise à la retraite, de la pension et de l'éméritat") du livre II ("Des fonctions judiciaires") de la deuxième partie ("L'organisation judiciaire") du Code judiciaire. Par conséquent, les conseillers disciplinaires peuvent encore à un autre égard être mis sur un pied d'égalité avec les conseillers au tribunal disciplinaire, qui sont des magistrats admis à la retraite, plus précisément en fixant un âge minimum de 65 ans. Cela contribue d'ailleurs à nouveau à l'indépendance dont ils doivent faire preuve.

Enfin, une exception à la règle d'incompatibilité de l'article 293 du Code judiciaire doit être prévue pour les conseillers disciplinaires en ce qui concerne les professions qui constituent leur condition de nomination. En effet, tant les professeurs que les anciens bâtonniers peuvent rester professionnellement actifs après leur 65e anniversaire.

die overeenkomstig het voorstel worden aangewezen tot zij de leeftijd van 75 jaar hebben bereikt, en de beide regelingen tegelijk onder te brengen in een nieuw artikel van het eerste hoofdstuk ("Inruststelling") van titel IV ("Inruststelling, pensionering en emeritaat") van Boek II ("Gerechtelijke ambten") van het tweede deel ("Rechterlijke organisatie") van het Gerechtelijk Wetboek. Van de weeromstuit kunnen de raadsheren in tuchtzaken ook nog in een ander opzicht worden gelijkgesteld met de raadsheren in de tuchtrechtbank, die immers op rust gestelde magistraten zijn, meer bepaald door een leeftijdsminimum in te stellen, zijnde 65 jaar. Dat draagt overigens alweer bij tot de onafhankelijkheid waarvan zij blijk moeten geven.

Ten slotte moet er voor de raadsheren in tuchtzaken een uitzondering worden gemaakt op de onverenigbaarheidsregel van artikel 293 van het Gerechtelijk Wetboek wat betreft de beroepen die hun benoemingsvoorwaarde uitmaken. Zowel de hoogleraren als de gewezen stafhouders kunnen na hun 65e verjaardag immers professioneel actief blijven.

Koen Geens (cd&v)

N° 4 de M. **Geens**

Art. 34/1 (*nouveau*)

Insérer un article 34/1, rédigé comme suit:

“Art. 34/1. L'article 411 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 26 décembre 2022, est abrogé.”

JUSTIFICATION

Il s'agit de la réparation d'une omission. Dans les tribunaux disciplinaires ne siègent plus d'assesseurs.

Nr. 4 van de heer **Geens**

Art. 34/1 (*nieuw*)

Een artikel 34/1 invoegen, luidende:

“Art. 34/1. Artikel 411 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 26 december 2022, wordt opgeheven.”

VERANTWOORDING

Dit betreft het herstel van een vergetelheid. In de tucht-rechtbanken hebben geen assessoren meer zitting.

Koen Geens (cd&v)